

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis, Seu Resolutio Casuum Conscientiæ

Juxta Sacram Scripturam, Canones, Et Sanctos Patres

Continens Tractatus de Sacramentis in genere; de Baptismo, de Confirmatione, Eucharistia, Sacrificio Missæ; Constitutionem Innocentii XII. super celebratione Missarum, variaque alia decreta

Genet, François

Parisiis, 1703

Q. 8. Explicatur Augustini locus de forma Sacramentorum,

urn:nbn:de:hbz:466:1-40834

Quaest. 7. Quot modis accidere potest mutatio substantialis in Sacramento?

D. Th. 3. p.
q. 60. art. 8.
in corp.

Resp. Quinque modis. Primò, *Circa additionem*, inquit Divus Thomas, *contingit aliquid apponi, quod est corruptivum debiti sensus.* Putà si quis dicat: *Ego te baptizo in nomine Patris majoris, & Filii minoris, sicut Arriani baptizabant; & ideo talis additio tollit veritatem Sacramenti.* Secundò, quando prætermittuntur aliqua verba essentialia: *Manifestum est autem*, ait ibidem Divus Thomas, *quod si diminuatur aliquid eorum quæ sunt de substantia forma Sacramentalis, tollitur debitus sensus verborum & ideo non perficitur Sacramentum; ut si quis ita baptizare contendat, ut unum de prædictis nominibus prætermittat, scilicet Patris & Filii & Spiritus-sancti. v. g. si diceret: Ego te baptizo in nomine Patris & Filii, & omitteret Spiritum-sanctum.* Tertiò, *Si sit tanta corruptio*,

D. Th. 3. p.
q. 60. art. 7.
ad 3.

ait idem Doctor, *quæ omninò auferat sensum locutionis, non videtur perfici Sacramentum: Putà si loco ejus quod est in nomine Patris,*

D. Th. 3. p.
q. 60. art. 8.
ad 3.

dicat in nomine matris. Quartò, *Si sit tanta interruptio verborum*, ut ait Divus Thomas, *quòd intercipiatur intentio pronuntiantis; tollitur sensus Sacramenti, & per consequens veritas ejus; non autem tollitur quando est parva interruptio quæ intentionem proferentis & intellectum verborum non aufert.* Et idem est etiam dicendum de transpositione verborum, quia si tollit sensum locutionis, non perficitur Sacramentum. v. g. si quis diceret: *Filii, Ego baptizo te in nomine Patris & Spiritus sancti.*

Can. Detrahe.
1. q. 1.

Quaest. 8. Quomodo intelligenda sunt verba sancti Augustini relata in Can. *Vnde ista tanta virtus aquæ, ut corpus tangat & cor abluat,*

nisi faciente verbo? Non quia dicitur sed quia creditur; nam & in ipso verbo aliud est sonus transiens, aliud virtus manens?

Nonne hinc colligere licet, verba non esse formam Sacramenti, quoniam ad eius validitatem non est necesse ut proferantur, sed solum instituta sunt ad excitandam fidem fidelium à qua sola, juxta Calvinum, dependet omnis vis & efficacia Sacramentorum?

Resp. Responderi potest his sancti Augustini verbis, cum Glossa in eundem Canonem. Et quod dicitur, sed quia creditur, hoc ad suscipientem refertur; quia non exigitur fides conferentis, sed suscipientis, ab ipso enim dante sola intentio requiritur, faciendi scilicet quod facit Ecclesia: sed necesse est, ut is qui Baptismum recipit fidem habeat, ut gratiam recipiat, & tunc verbum efficit sanctificationem animæ, non quia dicitur, sed quia creditur; ita ut non soli verborum pronuntiationi vim animæ sanctificandæ, Christus adjunxerit, sed fidei quæ verbis prolatis exhibetur.

Glossa suam probat explicationem ex ipsis Augustini verbis quæ referuntur in Canone, ubi hic sanctus Doctor ait: Tunc valere incipit ad salutem Baptismus, cum illa fictio veraci confessione recesserit, qua corde in malitia vel sacrilegio perseverante, peccatorum abolitionem non sinebat fieri: Et certum est Divum Augustinum voluisse tantum loqui de Sacramento in quantum sanctificat animam, cum dicat, corpus tangit, scilicet aqua, & cor abluit: fides enim necessaria est in eo qui suscipit Sacramentum, ideo dicit, sed quia creditur: quod tamen de solis adultis intelligendum est; quoniam, ut ait idem Doctor relatus in Canone, Cum pro parvulis alii respondent ut impleatur erga eos celebratio Sacramenti: va-

Glossa. in Can. De rite a verbo, Creditur.

Canone. Tunc valere. De Consecrat. dist. 4.

Can. Cum pro parvulis. De Consecr. dist. 4.

let utique ad eorum consecrationem, quia ipsi respondere non possunt. At si pro eo qui respondere potest, alius respondeat, non itidem valet. In eodem ipso loco unde desumitur objectio, sanctus Augustinus ait. Hoc verbum fidei tantum valet in Ecclesia Dei, ut per ipsam credentem, offerentem, benedicientem, tingentem, etiam tantillum, mundet infantem, quamvis nondum valentem corde credere ad justitiam & ore confiteri ad salutem:

In 6. p. Bre-
viloq. cap. 7.
De integritate
Baptismi.

Quoniam, ut ait sanctus Bonaventura, Originale peccatum trahitur aliunde, & parvulum facit concupiscibilem, & adultum actu concupiscientem; necessaria est adulto fides propria & poenitentia, sed parvulo sufficit aliena, quae scilicet est in universali Ecclesia.

Responderi etiam potest, sanctum Augustinum nihil aliud velle, quam sonum exteriorum verborum, non habere vim physicam lavandi animam, sed solum quia verbum est continens mysterium, quod est objectum fidei Ecclesiae.

Quaest. 9. Quale peccatum committit ille qui mutat aliquid in materia aut forma Sacramentorum?

Resp. Committit peccatum ex natura sua mortale. Quod quidem primo probatur auctoritate Scripturae sacrae; dicitur enim in Deuteronomio, *Non additis ad verbum quod vobis loquor, nec auferetis ab eo*: Unde licet colligere a fortiori, non licere quidquam mutare, in materia vel forma Sacramentorum, quoniam verba Scripturae sacrae adhibentur ad significandam non tantum voluntatem divinam, verum etiam ad sanctificandas animas nostras. Id etiam confirmatur auctoritate sancti Basilii, qui ait: *Ille a gratia excidit, qui addit aut detrahit ad verba praescripta in*

Cap. 4. Deuter.

S. Basil. lib.
de spiritu-
sancto cap. 11.